

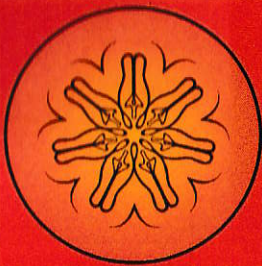
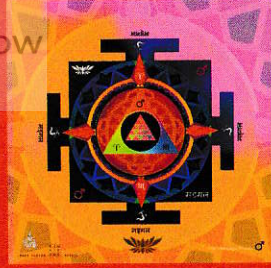

श्री सिद्ध मंगलदेव यंत्र

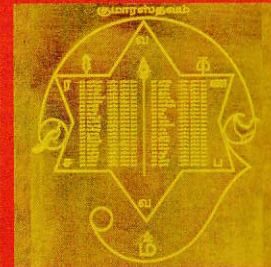
मंगल यंत्र २१		
८	३	१०
६	७	५
४	११	६

अधिदेवता : स्कंद रंग : लाल
 प्रत्याधिदेवता : पृथ्वी
 जपसंख्या : १७०००
 नंग : मूला

बीज मंत्र : ॐ ह्रीं श्रीं मंगलाय नमः
 धरणीगर्भसंभूतं विद्युत्क्रांतिसमप्रभम् ।
 कुमारं शक्तिं हस्तं च मंगलं प्रणमाम्यहम् ॥

५	५	५
७	श्री	कृत्वी
७	२७	१
२	२	५
२	२	५
३१	सो	श
३१	३	२५
२४	६	५
२४	६	५
२४	६	५

yantra ale lui
Marte

MARTE

Symbolism • Astronomie • Astrologie
 Mitologie • Artă • Alchimie
 Plante • Cristale

Sophia Heramba

Lambodar
2026

• Stewart, Sarah Johnson – The Sirens of Mars: Searching for Life on Another World, Crown, 2020

• Swedenborg, Emanuel – Other Planets, Swedenborg Foundation, West Chester, Pennsylvania, 2018

• Thuile, Christian – The Practice of Magnetic Field Therapy, International Medical Association for Energy Medicine, 2000

• Todoran, Ioan – Cât mai aproape de stele, Dacia, Cluj-Napoca, 1977

• Tyson, Neil deGrasse – Moartea într-o gaură neagră și alte dileme cosmice, Trei, București, 2017

• Vial, Monique – Le pouvoir naturel des aimants, Éditions APIPress, Saint-Étienne, 2004

• Warnock, Christopher – Secrets of Planetary Magic, Renaissance Astrology, 2010

• Washnis, George J. & Hricak, Richard Z. – Discovery of Magnetic Health, NOVA Publishing Company, Rockville, Maryland, 1993

• Webre, Alfred Lambremont – Omniversul, For You, București, 2018

• Yuan, Ke – Miturile Chinei Antice, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1987

• Zain, C. C. – Spiritual Alchemy n.51 – Purifying the Metals, The Brotherhood of Light, Los Angeles, California, 1931

• Zalevsky, C. L. – Herbs in Magic and Alchemy, Prism Press, Dorset, 1990

Cuprins

Capitolul 1 • Simbolism / 3

Arhetipurile / 4

Cavalerii / 9

Artele marțiale / 12

Capitolul 2 • Astronomie / 14

Lunile lui Marte / 16

Geologia / 17

Atmosfera și clima / 22

Observare / 25

Explorare / 27

Capitolul 3 • Astrologie / 31

Planeta acțiunii / 31

Energia marțiană / 34

Puterea alchimică de transformare a materiei în energie / 37

Marte în Constelațiile Zodiacale / 39

Marte în Casele Zodiacale / 60

Aspecte cu alte Planete / 66

Sănătate / 76

Ideograma lui Marte / 80

Sinteză / 81

Capitolul 4 • Mitologie / 82

Europa / 83

Africa / 94

Asia / 98

Australia / 122

America / 123

FERRIS

Capitolul 5 • Artă / 130

Literatură / 130

Pictură / 148

Sculptură / 149

Arhitectură / 151

Muzică / 154

Teatru și operă / 156

Cinematografie / 156

Capitolul 6 • Alchimie / 157

Tumo / 161

Wim Hof / 163

Sigiliile planetare / 165

Pătratele magice / 167

Yantrele / 169

Capitolul 7 • Rezonanța specifică a fierului cu sfera subtilă de forță a planetei Marte / 170

Procesul dinamic fier-Marte / 170

Alimentația / 177

Purificarea fierului / 178

Capitolul 8 • Plante de leac / 180

Capitolul 9 • Cristale și pietre prețioase / 184

Capitolul 10 • Terapia cu magneti / 200

Capitolul 11 • Spirala yang / 206

Bibliografie / 208

We know
books

coloana din fier
de la Delhi

mitsudomoe

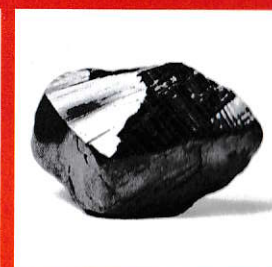
boji

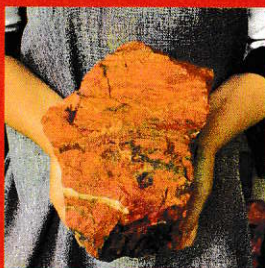
glaucodot

granat

hematit

jasp roșu

magnetit

pirită

coloana din fier de la Dhar

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
HERAMBA, SOPHIA

Marte : simbolism, astronomie, astrologie, mitologie,
artă, alchimie, plante, cristale / Sophia Heramba. – București :
Lambodar, 2026

ISBN 978-630-6656-09-7

133

© Lambodar, 2026

Toate drepturile asupra acestei ediții aparțin editurii Lambodar

● Lambodar

telefon: 0730 005 609
mail: contact@lambodar.ro
site: lambodar.ro

Capitolul 1

Symbolism

Planeta Marte poartă numele Zeului roman al războiului – Marte, o asociere făcută datorită culorii sale roșietice care sugerează sângele. În limba greacă, planeta este cunoscută sub numele de *Arēs*, de unde rezultă termenii tehnici, precum *areologie* (geologia lui Marte) și numele stelei *Antares* („rivalul lui Ares”). Marte stă la baza numelui lunii *martie* din latinescul *Martius mēnsis* („luna lui Marte”). Ziua de *marți* este guvernată de Marte, planeta de la care își trage numele. Legea marțială, Curtea marțială, artele marțiale, martir, marș, numele Marcel, Marcela, Marcu, Martin, Martina, *Martes* (denumirea genului zoologic al jderilor), marțita (varietate de hematit), *marteau* (ciocan în limba franceză), matricolă (inițial registrul de evidență al numelor soldaților), înmatriculare sunt termeni corelați cu specificul acestei planete.

În Tarot, planeta Marte este asociată cu Arcana XV – Diavolul, în care principiul activ și masculin este foarte prezent.

În tradiția Kabbalei, Marte este în legătură cu Sefira *Geburah* (Forța, Puterea), una dintre cele 10 sfere ale Arborelui Sefirotic sau Arborelui vieții, un model al Universului. *Geburah* ne ghidează să ne echilibrăm forța și puterea de acțiune prin curajul de a înfrunța greșelile și ne impulsionează să depășim furia și izburcirile necontrolate prin justețea situațiilor.

Arhetipul este un concept care desemnează imaginea inițială, forma de început pentru o transcriere ulterioară. În cadrul „psihologiei abisale” a lui C.G. Jung, arhetipul este o însușire colectivă a unei mulțimi de fapte, atribut care se întemeiază pe existența unui subconștient colectiv care se constituie prin încorporarea nenumăratelor experiențe interioare și exterioare ale umanității, în decursul desfășurării istorice a lumii. În estetica modernă, conceptul de arhetip și-a găsit multiple aplicații, în primul rând în cadrul teoriei miturilor. În succesiunea lor și în cadrul procesului continuu de remodelare la care sunt supuse, miturile se constituie pe baza unor imagini originare. În poezie, teza existenței arhetipului se bazează pe constatarea că, în anumite împrejurări, artistul poate transpune, din subconștientul colectiv, diferite figuri de stil și simboluri în domeniul literaturii. Intrate în acest câmp, asemenea figuri și simboluri sunt reinterpretate și capătă înfățișări noi, în funcție de capacitatea poetului de a transfigura formele inițiale ale trăirii estetice. În acest mod, formele arhetipale se transformă neîncetat în planul unor redări concrete, cu o expresivitate puternică și asigură punerea în legătură cu anumite realități sublimabile din planurile divine ale manifestării. Marele sculptor român Constantin Brâncuși a urmărit să redea aceste arhetipuri în operele sale. În ezoterism există 4 arhetipuri sufletești principale, diferențiate masculin și feminin, care sunt corelate cu cele 4 elemente fundamentale: pământ, apă, foc, aer și cu planetele Mercur, Venus, Marte, Jupiter. Corelat cu planeta Marte și elementul subtil foc, avem arhetipul masculin al *eroului* și arhetipul feminin al *eroinei*.

Arhetipul Eroului

Aceasta este energia de bază a psihologiei masculine mature. Bărbatul care și-a trezit în ființă energia arhetipală a Eroului știe mereu ce vrea și cum să obțină aceasta. El gândește întotdeauna realist și își poate evalua capacitățile și limitările în orice situație. De aceea, el manifestă în strategie o flexibilitate uneori surprinzătoare, care provine dintr-o evaluare foarte precisă a situațiilor. Starea de claritate mentală care-l definește vine din faptul că el trăiește fiecare clipă cu conștiința morții iminente. Conștientizarea acestui fapt face ca în ființa lui forța vitală să se reverse mereu și el să trăiască viața foarte intens. Ezitarea, îndoiala și inacțiunea îi sunt complet necunoscute. Bărbatul în care arhetipul Eroului s-a trezit manifestă un control perfect, atât interior (asupra minții și atitudinii sale), cât și exterior (asupra trupului său). Acțiunile Eroului devin a doua lui natură, ele fiind atunci ca niște acțiuni reflexe instinctive. Dar pentru acestea, el s-a pregătit prin exercițiul unei autodisciplinări extraordinare. Un bărbat care accesează arhetipul Eroului are o atitudine lăuntrică benefică, un spirit de necucerit, un mare curaj, este neînfricat, își asumă responsabilitatea acțiunilor sale și dă dovadă de autodisciplină. Aceasta înseamnă că are capacitatea de a-și dezvolta un control deplin, dus până la stadiul de măiestrie, asupra minții și a trupului său, și că, totodată, are capacitatea de a rezista durerii, atât celei psihice, cât și celei fizice. Este dispus să sufere pentru a obține ceea ce dorește.

Energia Eroului exprimă o stare de abnegație transpersonală, toate relațiile sale personale fiind relativizate în raport cu devoțiunea sa absolută față de Dumnezeu și față de idealurile sale spirituale. Această dăruire elimină multe dintre meschinăriile umane. Devotamentul față de idealul său, dus chiar până la sacrificiul suprem, îl face pe Erou să fie distant din punct de vedere emoțional. Aceasta nu înseamnă că bărbatul care accesează Eroul în deplinătatea sa

este crud. Doar că el nu ia decizii (și nu le pune în practică) sub impulsul sentimentelor sale față de cineva sau ceva, cu excepția idealului său. El spune că a fi inaccesibil înseamnă a atinge lumea din jurul său într-un mod cumpătat, într-o stare de detașare emoțională. Această atitudine face, de asemenea, parte din claritatea gândirii Eroului. El este atent la ceea ce are de făcut, la deciziile sale și la acțiunile pe care le săvârșește fără pasiune și fără emoții. Modul detașat de a experimenta o situație amenințătoare obiectivează situația și permite analizarea ei dintr-o perspectivă mult mai clară și mai avantajoasă din punct de vedere strategic.

Energia Eroului este într-adevăr specifică bărbaților, ea este prezentă în civilizațiile pe care le creează, le apără și le extind. Ea este un ingredient vital în construirea lumilor și joacă un rol important în extinderea avantajelor celor mai înalte virtuți umane și a realizărilor culturale pentru întreaga umanitate.

Uneori, Eroul este un distrugător, dar unul benefic. De exemplu, este cel care rupe o relație toxică, fără să se uite înapoi. Distruge doar pentru a face loc unei construcții mai sănătoase, un Erou nu va distruge niciodată de dragul distrugerii. Una dintre caracteristicile sale este agresivitatea. Aceasta este o atitudine de apărare pentru susținerea vieții ce ia naștere, energizând și motivând subiectul. Ea ne împinge să fim defensivi sau să rămânem pe poziții în confruntarea cu încercările vieții. Prin claritatea conștiinței și a discernământului său, Eroul știe ce fel de agresivitate este potrivită anumitor circumstanțe. Este adevărat și faptul că această energie a Eroului poate intra adeseori pe căi greșite, iar atunci, consecințele sunt devastatoare.

Eroul este întotdeauna alert, treaz și vigilent la ceea ce se petrece în jurul lui. Cu alte cuvinte, el nu-și doarme viața și știe cum să-și focalizeze mintea și trupul. El își apreciază corect talentul și puterea. Eroul știe când trebuie să forțeze pentru a-și învinge oponentul prin mijloace convenționale și

când să adopte o strategie neconvențională. Eroul nu consumă niciodată mai multă energie decât este absolut nevoie și nu vorbește prea mult, se mișcă cu un control fizic demn de un prădător, atacă numai dușmanul și are o cunoaștere desăvârșită despre tehnologia din branșa sa. El și-a dezvoltat capacitatea de a mânui resursele pe care le folosește pentru a-și pune astfel deciziile în practică.

Atunci când energia Eroului este conectată cu celelalte energii masculine mature, rezultă ceva cu adevărat splendid. Când Eroul este conectat cu Regele, el servește în mod conștient regatul și acțiunile sale decisive. Interfața Eroului cu arhetipul Magicianului este ceea ce îl ajută să obțină măiestria și controlul asupra lui însuși și a armelor sale. Aceasta îi permite să-și canalizeze puterea pentru a-și atinge scopurile. Întrepătrunderea cu energia Amantului îi conferă Eroului compasiune și sentimentul legăturii cu toate aspectele. Amantul este energia masculină care îi facilitează legătura cu ființele umane, cu toată fragilitatea și vulnerabilitatea lor.

Iată câteva exemple de eroi care s-au manifestat de-a lungul istoriei: Parashurama, Rama, Hanuman, Ghilgameș, Heracles, Bellerophon, Cadmus, Perseu, Tezeu, Ahile, Leonidas, Cú Chulainn, Spartacus, Sigfrid, Tristan, Percival, Lancelot, Cidul, Roland, Oliver, Carol cel Mare, Gottfrid, Robert Guiscard, samurarii.

Sinteză: Eroul – eu fac – este arhetipul acțiunii și al rezultatului. Are discernământ, autocontrol și disciplină. Își alege momentul acțiunii pentru a favoriza un rezultat benefic.

Umbrele: Sadicul (+): bătăuș, agresiv, imprevizibil și Masochistul (-): pasivitate, pasiv-agresiv, indecis.

Emoția principală: Furia

Elementul natural: Focul

Terenul specific: Câmpul de luptă

Simbolul: Sabia

Arhetipul Eroinei

Arhetipul Eroinei are la bază starea de încredere în sine și independența naturii proprii, acțiunea fiind modul său de a fi. Ea este netulburată de ceilalți, fiind provocată de obstacolele care stau în fața atingerii scopului dorit, deoarece spiritul competiției o dinamizează. Este caracterizată prin perseverența cu care-și urmărește țelul propus. Are tendința de a proteja celelalte femei și de a avea legături profunde bazate pe o prietenie sinceră.

Un alt aspect specific este că se manifestă ca o forță a libertății, ca o energie care ne leagă de Natură. Una dintre calitățile sale fundamentale este intuiția care o inspiră să acționeze independent de cunoașterea rațională sau de logica banală, fiind reprezentată adesea și prin lumina Lunii care este simbolul inițierii, ochiul care vede în inima misterelor. Acest arhetip reprezintă cunoașterea prin simboluri, intuiție, sincronicități, profeție, clarviziune, deoarece este inspirat de forțele Naturii cu care este în comuniune.

O altă trăsătură specifică este că nu se complăce în suferință, nu acceptă suferința. Eroina este de obicei egală cu bărbații și nu-și ascunde calitățile, adesea intrând în competiție cu bărbații și de aceea o parte a ființei sale nu poate fi dominată de niciun bărbat, adesea mânia ei se transformă în curaj, eroism spiritual, forță spirituală. Este necesar ca ființele care manifestă acest arhetip să asimileze lecția timpului, să-și sublimizeze forța sexuală în creativitate, iubire și compasiune.

Focul este un element care surprinde cel mai bine esența Arhetipului Eroinei. Focul aduce iubirea la un alt nivel de intensitate, unul pasional, plin de viață, impulsiv, nestăvilit. Focul arde, purifică, creează din nou, sub un alt aspect. Prin foc omul poate atinge condiția Zeilor. Eroina este femeia activă, pasională, care are inițiativă și își asumă orice risc pentru a-și satisface gustul de aventură. Ea este inspirată și aspiră cu frenezie către Dumnezeu, preferând

calea directă de evoluție, fără ocolișuri sau concesii. Eroina știe întotdeauna ce vrea și acționează în conformitate cu țelul propus, luptând pentru a-l atinge. Este o femeie expansivă și plină de viață.

Femeia care simbolizează arhetipul Eroinei este interesată de toate tipurile de contact senzorial. Îi place să experimenteze lumea, viața în toată splendoarea ei. Ea este cea care inițiază experiențele, are curaj și îndrăzneală, este vioaie și exuberantă, iubește aventura și este atașată de riscuri. Eroina îndeamnă totodată la cunoașterea de sine, la exploatarea maximă a potențialităților și a tuturor calităților personale. Eroina dăruiește celorlalți, însă conștientizează că este datoare să nu încalce principiile personale pentru nimic în lume. Arhetipul Eroinei simbolizează evoluție, respect, responsabilitate, tăcere, corectitudine, determinare și intransigență. Odată ce și-a ales drumul pe care trebuie să meargă, Eroina nu se abate de la el.

Ca reprezentări ale arhetipului care se regăsesc în diferite tradiții amintim: Artemis, Diana, Zeița vânătorii, Hecate, Valkiriile, Amazoanele, Sora mai mare, Iudita, Ioana d'Arc, Mulan, Tomoe Gozen, Hangaku Gozen.

Cavalerii

Deși instituția cavalerismului a dispărut demult, imaginea cavalerului dăinuie nu numai în literatura occidentală a Evului Mediu, ci și în toate literaturile moderne. Ideea de cavaler este un element al culturii universale, ilustrează o tipologie umană superioară. Idealul cavaleresc poate fi exprimat în esență prin loialitate totală față de anumite credințe și angajamente spirituale pe care cavalerul le respectă toată viața. Acest ideal comportă totodată refuzul corupției din jur, sub toate formele sale. Idealul cavalerismului poate fi pervertit în direcția puterii și a bogăției, cum a fost în cazul cavalerilor teutoni și a templierilor. În acest caz, cavalerii

se erijează în apărătorii ai propriului teritoriu, ai propriei comori, ai propriei viziuni, ajungând astfel la o înstrăinare și îndepărtare de idealul adoptat inițial.

Cavalerul este pe deplin stăpân pe calul său, ceea ce, din punct de vedere simbolic, se referă la stăpânirea asupra unei armate, exercitarea unei funcții, activitatea depusă în slujba regelui, devotamentul față de aleasa inimii sale sau stăpânirea asupra propriei ființe. Pentru dobândirea acestei stări de stăpânire de sine sunt necesare deținerea mijloacelor adecvate pentru atingerea țelului propus și starea de umilință și dăruire totală față de un ideal divin superior. Cavalerul nu este un suveran, el este un slujitor prin excelență. El își împlinește menirea prin acțiunea sa în slujba unei cauze nobile.

Cavalerul simbolizează luptătorul spiritual. Această spiritualizare a luptei se realizează fie prin alegerea unei cauze superioare, fie prin supunerea față de un suveran de excepție, căruia îi face un jurământ de credință. Dorința supremă a cavalerului, visul lui cel mai îndrăgit este să participe la o acțiune importantă, cu un înalt caracter moral și într-un anume sens sacră. El luptă împotriva tuturor forțelor răului. Patronul cavalerilor este Arhanghelul Mihail, cel care s-a luptat cu diavolul și care a pus pe fugă legiunile infernale. Cavalerul, în sensul cel mai înalt, este acela care participă, asemenea lui Percival, la căutarea Graalului și care este capabil apoi să ofere lumii elixirul nemuririi. Este cel care, trecând prin toate încercările vieții, ajunge în inima Palatului Spiritului. Hrănindu-se el însuși cu ambrozii, devine pentru ceilalți o întrupare a acesteia.

Cavalerii erau nobili de rang inferior, de regulă războinici aflați în slujba monarhului sau în slujba înaltei nobilimi. În Europa aceasta a fost denumirea dată inițial războinicilor călări care purtau armură grea în Evul Mediu. În Roma Antică au existat cavalerii *equites* care au reprezentat o clasă equestă proeminentă din punct de vedere social. Începând din Evul

Mediu târziu termenul, ca titlu, s-a referit în primul rând la o demnitate specială dobândită deopotrivă de persoane care aparțineau nobilimii sau care nu dețineau vreun titlu nobiliar.

Biserica s-a străduit să folosească forța și solidaritatea nobililor, îmblânzind obiceiurile lor brutale și oferindu-le exemplul cavalerului creștin – un ideal moral de oștean al lui Cristos. Astfel au apărut ordinele cavalerilor templieri, ioaniți, teutoni, iar pe meleagurile noastre ordinul cavalerilor basarabi. Din secolul XII, în rândul cavalerilor erau admiși numai fiii de nobili. După ce-și făcea ucenicia la curtea unui senior, tânărul nobil primea armele de cavaler. O rudă sau seniorul său îi încingea sabia și îi lega pintenii, apoi îi dădea o palmă după ceafă și-i spunea: „Fii viteaz!”, ca să-și aducă aminte întreaga viață de codul moral cavaleresc: obligația de a fi viteaz, loial, curajos, drept, de a respecta în lupta cu adversarul legile onoarei (a nu ataca un adversar neînarmat), de a-și ține cuvântul și de a nu minți niciodată. Ceremonia aceasta, laică la început, a devenit, cu timpul, un ritual religios. Biserica a intervenit mai întâi binecuvântând steagul și armele viitorului cavaler, apoi consfințind actul învestiturii. În cele din urmă, întreaga ceremonie a învestirii se realiza în fața altarului. Înainte de a fi înarmat, cavalerul era supus unor practici de purificare: post, veghe, spovedanie și împărtășanie. Apoi, preotul binecuvânta armele și spunea: „Binecuvântează, Doamne, armele robului tău ca să devină apărător al bisericilor, văduvelor, orfanilor și tuturor slujitorilor săi contra urgiei păgânilor”.

Onoarea era suprema valoare pentru un cavaler. Războiul nu era numai o meserie, era o pasiune care nu avea să dispară decât odată cu scăderea superiorității militare, politice și economice a nobilimii feudale.

În China, faimoșii călugări Shaolin erau luptători neîntrețuți.

În Japonia, corespondenții cavalerilor erau samurarii. Samurarii erau o clasă sau o castă de războinici întemeiată la

sfârșitul secolului XII. Selecția samurailor se făcea pe criterii severe privind calitățile fizice și sufletești ale luptătorului. *Bushido* – codul principiilor morale ale acestor cavaleri, explicitează în concept aceste „table ale legii” care preexistau în inima lor. Acest cod își are izvoarele în shintoism și în budismul zen. Disciplinele fizice, scrima (*kendo*), tirul cu arcul (*kiudo*), judo, jiu-jitsu, aruncarea suliței (*nagotana*), mânuirea evantaiului de război din fier (*ten sen*), au fost transformate de maeștrii de luptă în discipline ale spiritului menite să dezvolte în discipol voința, puterea de focalizare, stăpânirea de sine, curajul, cinstea, dragostea de adevăr, politețea, onoarea, spiritul de sacrificiu. Sabia (*katana*) – sufletul samuraiului, era un aspect spiritual. Samuraii studiau poezia și muzica. Soțiile și fiicele lor învățau anumite tehnici de luptă pentru autoapărare și studiau poezia, dansul și muzica. Războinicii care dovedeau însușiri superioare erau inițiați în tehnicile ezoterice ale acestor discipline, tehnicile de luptă devenind totodată modalități de desăvârșire lăuntrică ce conduc la iluminare (*satori*). Samuraiul ducea o viață simplă și sobră, chiar ascetică, care se aseamăna cu cea a călugărilor. Unii luptători chiar îmbrăcau rasă de călugăr peste armură și se rădeau pe cap. Învățăturile și preceptele spirituale ale înțelepților chinezi le-au alchimizat sufletul, care rodea detașare de cele lumești, împăcare cu soarta, seninătate în fața morții, dragoste de țară, pietate filială, bunătate, compasiune, devotament pentru shogun. Țelul samuraiului era de a lupta pentru binele altuia, de a fi credincios celui pe care îl slujește până la sacrificiul suprem.

Artele marțiale

Cea mai veche dintre artele marțiale este sumo. Mulți dintre luptători depășeau 200 kg și 2 m înălțime. Atacul în sumo este brusc, constă în a arunca adversarul în afara unui cerc trasat pe sol. Dar este îndelung pregătit, uneori amânat de peste 10 ori.

Alte discipline din familia artelor marțiale sunt: karate, aikido, iaido, bojutsu, kempo – Japonia; paqua, wing chun, wushu, kung fu – China; taekwondo – Coreea; Vajra Mushti Kalaga (pumnul fulgerător) – India.

Mulți maeștri cunosc și acupunctura. Spiritul, trupul și realitatea în ansamblul ei sunt o expresie a armoniei cosmice. Acesta este motivul pentru care artele marțiale sunt o artă a luptei, dar și o școală de înțelepciune. Un renumit maestru spunea: „Dacă începi să te bați, trebuie să câștigi, dar scopul nu este a te bate. Arta războiului este arta păcii, iar arta păcii este cea mai grea artă: trebuie să câștigi fără să te bați.” În același sens, un proverb străvechi enunță: „Cea mai bună sabie nu iese niciodată din teacă.”

Artele marțiale canalizează tendințele primitive ale omului spre un ideal de pace, iubire, dreptate și echilibru moral. Artele marțiale au devenit un fel de religie a spiritului și a trupului, care nu sunt niciodată considerate separat, ci primate ca două aspecte de nedespărțit ale aceleiași realități, calea (*do*).

Acesta era, în spiritul întemeietorilor, esența artelor marțiale (*budo*). Din păcate, aceste arte marțiale au devenit în Occident, apoi chiar și în Orient, discipline sportive care au pierdut în mare parte spiritul călăuzitor al primilor maeștri, care nu admiteau de regulă competițiile ca spectacol. Întrecerea nu mai este acum un antrenament necesar al trupului și al spiritului, ci o demonstrație de forță și tehnică, la îndemâna unui public interesat mai mult de faptă decât de spirit.

Menționăm unii maeștri contemporani care au păstrat raportarea la filonul tradițional: Morihei Ueshiba – fondatorul aikido, Jigoro Kano – a sistematizat judo, Ghikin Funakoshi – a sistematizat karate, Ip Man, Bruce Lee.

Astronomie

Marte este a 4-a planetă de la Soare și penultima ca mărime din Sistemul Solar. Ea poartă numele Zeului roman al războiului și este adesea denumită Planeta Roșie, deoarece oxidul de fier predominant pe suprafața sa îi conferă un aspect roșiatic distinctiv între corpurile astronomice vizibile cu ochiul liber. Alte culori comune de suprafață includ auriu, maro, bronz și verzui, în funcție de mineralele prezente. Marte are aproximativ jumătate din diametrul Pământului, cu o suprafață puțin mai mică decât suprafața totală a uscatului Pământului. Marte este mai puțin densă decât Pământul, având aproximativ 15% din volumul Pământului și 11% din masa Pământului. Marte poate fi observat cu ușurință de pe Pământ cu ochiul liber. Magnitudinea sa aparentă (strălucirea) atinge $-2,94$, care este depășită doar de Venus, Lună și Soare. Distanța față de Soare este de aproximativ 230 milioane km, iar perioada orbitală (anul marțian) durează 687 zile terestre. O zi pe Marte (numită *sol*) este de 24 h 39 min 35,244 s. Un an marțian este egal cu 1,8809 de ani pe Terra sau 1 an 320 zile 18,2 h. Înclinarea axială a lui Marte este de $25,19^\circ$ în raport cu planul său orbital. În orientarea sa actuală, Polul Nord al lui Marte indică o direcție similară cu locația stelei Deneb.

Marte are o excentricitate orbitală relativ pronunțată, de aproximativ 0,09; printre planetele Sistemului Solar numai Mercur are o excentricitate orbitală mai mare. Se știe că în trecut Marte a avut o orbită mult mai circulară. Cu 1,35 milioane de ani tereștri în urmă, Marte avea o excentricitate de aproximativ 0,002, mult mai mică decât cea a Pământului

de astăzi. Ciclul de excentricitate al lui Marte este de 96.000 de ani tereștri, comparativ cu ciclul Pământului de 100.000 de ani. Marte are și un ciclu de excentricitate mult mai lung, cu o perioadă de 2,2 milioane de ani tereștri. În ultimii 35.000 de ani, orbita lui Marte a devenit ceva mai excentrică din cauza efectelor gravitaționale ale celorlalte planete. Distanța cea mai apropiată dintre Pământ și Marte va continua să scadă ușor pentru următorii 25.000 de ani.

Marte este o planetă telurică cu o atmosferă subțire, având caracteristici de suprafață care amintesc atât de craterile de impact ale Lunii, cât și de văile, deșerturile, calotele glaciare polare ale Pământului.

Zilele și anotimpurile sunt comparabile cu cele ale Pământului, deoarece perioada de rotație, precum și înclinarea axială în raport cu planul ecliptic sunt foarte similare. Lungimile anotimpurilor marțiene sunt de aproximativ 2 ori mai mari decât cele ale Pământului.

Marte găzduiește Muntele Olimp – cel mai mare vulcan și cel mai cunoscut munte din Sistemul Solar, și Valles Marineris – unul dintre cele mai mari canioane din Sistemul Solar. Bazinul din emisfera nordică acoperă 40% din planetă și poate fi un semn de impact imens.

Există cercetări în curs de desfășurare care evaluează potențialul de locuibilitate din trecut al lui Marte, precum și posibilitatea existenței vieții. Sunt planificate viitoare misiuni de astrobiologie, cum ar fi roverul *Rosalind Franklin* al Agenției Spațiale Europene. Apa lichidă nu poate exista pe suprafața planetei Marte din cauza presiunii atmosferice scăzute, care este mai mică de 1% din presiunea atmosferică pe Terra, cu excepția unor mici creșteri pentru perioade scurte. Cele 2 calote glaciare polare par a fi făcute în mare parte din apă. Volumul de apă din calota glaciară a Polului Sud, dacă este topită, ar fi suficient pentru a acoperi întreaga suprafață planetară până la o adâncime de 11 m. În noiembrie 2016, NASA a raportat găsirea unei cantități mari de gheață

subterană în regiunea Utopia Planitia de pe Marte, estimată la volumul de apă din Lacul Superior.

Lunile lui Marte

Marte are 2 luni relativ mici, de formă neregulată, ale căror orbite sunt foarte aproape de planetă: Phobos – cu diametrul de aproximativ 22 km și Deimos – cu diametrul de aproximativ 12 km. Ambele luni au fost descoperite în anul 1877 de Asaph Hall. Numele lor provin de la 2 dintre fiii Zeului grec al războiului Ares: Phobos („panică”, „frică”) și Deimos („teroare”, „temere”), care în mitologia greacă își însoțeau tatăl în bătălii.

De pe suprafața lui Marte, mișcările lui Phobos și Deimos apar diferite de cele ale Lunii. Phobos răsare la vest, apune la est și răsare din nou după doar 11 h. Deimos, fiind în afara orbitei sincrone – unde perioada orbitală s-ar potrivi cu perioada de rotație a planetei – răsare la est, dar se mișcă lent. Perioada orbitală a lui Deimos (de circa 30,5 h) depășește ziua solară marțiană (24,5 h). Pentru un observator aflat la ecuator, de la răsărit până la apus trec 2,7 zile.

Deoarece orbita lui Phobos se află sub altitudinea sincronă, forța mareică de pe planeta Marte îi reduce treptat orbita. În aproximativ 50 milioane de ani, s-ar putea să se prăbușească pe suprafața lui Marte sau să se despartă într-o structură de inel în jurul planetei. Deimos este mult mai departe de planetă, forța mareică este mică pe ea, dar teoretic, la fel ca Luna Pământului, se îndepărtează lent de planetă. Originea celor 2 luni nu este bine înțeleasă. Până de curând, datorită albedoului lor scăzut și a compoziției de condrit carbonat, acestea erau considerate similare cu asteroizii, susținând teoria capturii. Orbita instabilă a lui Phobos pare să indice o captură relativ recentă. Ambele au însă orbite circulare în apropierea ecuatorului, aspect neobișnuit pentru obiectele capturate, iar dinamica de captură necesară este complexă.

Acreția în istoria timpurie a lui Marte este o altă posibilitate, care însă nu explică de ce compoziția lor pare să semene cu asteroizii și nu cu Marte. O a 3-a posibilitate este implicarea unui al 3-lea corp sau un tip de perturbare a impactului. Noi dovezi arată că Phobos are un interior extrem de poros care indică faptul că aceasta conține în principal silicate stratificate și alte minerale cunoscute de pe Marte, ceea ce sugerează formarea sa din materialul evacuat prin impactul cu suprafața planetei, care ulterior s-a contopit, similar cu teoria predominantă pentru originea Lunii.

Geologia

Datele primite de la landerul Phoenix arată că solul marțian este ușor alcalin și conține elemente cum ar fi magneziu, sodiu, potasiu și clor. Acești nutrienți se găsesc și în solurile de pe Pământ și sunt necesari pentru creșterea plantelor. Experimentele efectuate de landerul Phoenix au arătat că solul marțian are un pH de bază de 7,7 și conține 0,6% perclorat de sare. Aceasta este o concentrație foarte mare și face solul marțian toxic.

Pe întreaga suprafață a lui Marte, pe pantele abrupte ale craterelor, canioanelor și văilor, se întâlnesc în mod obișnuit fâșii întunecate care cu timpul devin mai deschise. Uneori, astfel de fâșii încep într-o zonă mică și apoi se întind pe sute de metri. Au fost, de asemenea, observate dungii de-a lungul marginilor stâncilor și alte obstacole naturale de-a lungul cursului inițial. Conform celei mai populare ipoteze, aceste dungii sunt straturi subterane întunecate de sol expuse după avalanșe sau turbioane de praf.

În cadrul Congresului Științific Europlanet desfășurat la Berlin, Dr. Bart Root de la Universitatea de Tehnologie din Delft a prezentat o serie de descoperiri fascinante despre planeta Marte. Rezultatele studiului condus de Dr. Root au scos la iveală variații semnificative ale gravitației pe

suprafața planetei Marte. Aceste fluctuații gravitaționale au fost detectate cu ajutorul unei rețele extinse de sateliți aflați pe orbita planetei, care au permis cartografierea cu precizie a câmpului gravitațional marțian. Una dintre cele mai uluitoare descoperiri este prezența unor structuri ascunse în regiunea polară nordică a planetei. Aceste formațiuni, invizibile la suprafață, au fost identificate datorită densității lor neobișnuit de mari comparativ cu zonele înconjurătoare. Structurile misterioase prezintă o diferență de densitate de aproximativ 300 - 400 kg/m³ față de scoarța marțiană obișnuită, plasându-le cu 10 - 13% peste media acesteia. Dr. Root a sugerat că aceste structuri ar putea fi de origine vulcanică sau rezultatul unor impacturi antice.

O altă descoperire remarcabilă se referă la regiunea Tharsis, cunoscută pentru prezența celor mai înalți vulcani din Sistemul Solar. Cercetătorii au identificat o zonă extinsă cu gravitație scăzută în jurul acestei regiuni, sugerând existența unei cavități de dimensiuni impresionante în interiorul planetei. Această descoperire ar putea explica formarea și evoluția continuă a giganților vulcanici marțieni, inclusiv a celui mai înalt dintre ei - Olympus Mons. Analiza datelor gravitaționale indică prezența unui „panou” de lavă de dimensiuni colosale, care se ridică din adâncurile planetei. Acest fenomen ar putea fi responsabil nu doar pentru formarea vulcanilor marțieni, ci și pentru creșterea lor continuă, sugerând că Marte ar putea fi o planetă activă din punct de vedere geologic.

Marte este o planetă telurică alcătuită din minerale care conțin siliciu și oxigen, metale și alte elemente care formează de obicei roca. Suprafața lui Marte este compusă în principal din bazalt toleitic, deși unele părți sunt mai bogate în siliciu decât bazaltul tipic și pot fi similare cu rocile de andezit de pe Pământ sau cu sticla de siliciu. Regiunile cu albedo scăzut sugerează concentrații de plagioclazi, regiunile cu albedo scăzut din nord prezintă concentrații mai mari decât cele normale de silicați și sticlă de siliciu. Părți din zonele

muntoase din sud includ cantități detectabile de piroxeni cu un conținut ridicat de calciu. S-au găsit concentrații localizate de hematit și olivină. O mare parte a suprafeței este acoperită de praf fin de oxid de fier.

Deși Marte nu are dovezi ale unui câmp magnetic global structurat, observațiile arată că părți ale scoarței planetei au fost magnetizate și că inversiunile geomagnetice au avut loc în trecut. Acest paleomagnetism al mineralelor sensibile magnetic este similar cu benzile alternative aflate pe fundul oceanelor Pământului. O teorie, publicată în anul 1999 și reexaminată în octombrie 2005 (cu ajutorul sondei spațiale Mars Global Surveyor), indică faptul că aceste benzi sugerează o activitate tectonică pe Marte în urmă cu 4 miliarde de ani, înainte ca dinamul planetar să fi încetat să funcționeze și câmpul magnetic al planetei să se fi stins.

La fel ca Pământul, Marte a suferit o diferențiere, ceea ce a avut ca rezultat un nucleu metalic dens suprapus de materiale mai puțin dense. Modelele actuale ale interiorului său implică un miez cu o rază de circa 1794 ± 65 km constând în principal din fier și nichel cu aproximativ 16 - 17% sulf. Acest miez de sulfură de fier este considerat a fi de 2 ori mai bogat în elemente mai ușoare decât miezul Pământului. Nucleul este înconjurat de o manta de silicat care a format multe dintre caracteristicile tectonice și vulcanice de pe planetă. Pe lângă siliciu și oxigen, cele mai abundente elemente din crusta marțiană sunt: fier, magneziu, aluminiu, calciu, potasiu. Grosimea medie a scoarței planetei este de circa 50 km cu o grosime maximă de 125 km. Crusta Pământului are o medie de 40 km.

Marte este activ seismic, landerul InSight înregistrând în anul 2019 peste 450 de cutremure și evenimente conexe.

Se crede că, în timpul formării Sistemului Solar, Marte a fost creat ca urmare a unui proces stocastic de acreție a materialului de pe discul protoplanetar care orbita Soarele. Marte are multe caracteristici chimice distinctive cauzate de